

Nieuwsbrief VOR-divisie Leraar & Lerarenopleiding

Inhoud

Maart 2026

- Welkom
- Workshop Velon Congres
- Verkenning PLG schoolbeleid België
- Terugblik VOR L&L revisits ORD

Divisiebestuur

Martina van Uum
(vzr.)
Annemieke Vennix
Alice Middelkoop-
Stijssiger
Ilona van Heijst

Promoties

10 maart 2026 om
14.30 uur. A. Snijder-
Schoots (Universiteit
Leiden). [In de klas met
kompas](#). Student
agency als leidend
principe in het
curriculum van het
voortgezet onderwijs.

13 maart 2026 om
16.00 uur. T. Surma
(OU). [Pathways to
evidence-informed
practice](#): from teacher
education curricula to
classroom learning.

20 maart 2026 om
12.00 uur. A. Emans
(UU) [Teacher agency
development within
the dynamics of a dual
learning context:
Navigating aspirations
and practices](#)

31 maart 2026 om
11.45 uur. T. Slim (VU).
[What Science Needs?](#)
Accommodating
individual differences in
elementary science and
technology education.

2 april 2026 om 15.30
uur. M. Vreekamp
(WUR). [Unravelling
teacher development](#):
exploring the
mechanisms,
conditions and
continuity of teacher
learning in pedagogical
development
programmes in higher
education.

Welkom

Hierbij ontvang je de nieuwsbrief van de VOR-divisie Leraar en Lerarenopleiding. Met daarin een uitnodiging voor onze workshop op het Veloncongres, een verkenning van samenwerking met een professionele leergemeenschap over schoolbeleid in België en een terugblik op een geslaagde VOR L&L revisits ORD.

Wil je als divisielid graag iets met de andere leden van VOR-divisie L&L delen? Bijvoorbeeld een interessant onderzoek waar je mee bezig bent of een mooie samenwerking met de praktijk? Stuur ons daar dan (in een korte tekst) informatie over. We bekijken graag of we jouw bericht kunnen opnemen in onze nieuwsbrief. Contact hiervoor loopt via: martina.vanuun@ru.nl

Verder nodigen we je graag uit om lid te worden van onze

LinkedIn pagina:

<https://www.linkedin.com/company/divisie-leraar-lerarenopleiding-vor>

Workshop Velon Congres 2026

We nodigen je graag uit voor de workshop die mede door VOR L&L georganiseerd wordt op dinsdag 17 maart om 10.00 – 10.45 uur in zaal D408.

In deze workshop ga je aan de slag met ethische kwesties bij het doen van onderzoek naar en onderzoeksmatig werken in het eigen onderwijs. Daarbij kan het bijvoorbeeld gaan om praktijkonderzoek of kleinschalig onderzoekend handelen waarbij een leraar of lerarenopleider de resultaten buiten de eigen werkomgeving wil delen. Met behulp van stellingen ga je eerst individueel en daarna in groepen in gesprek over jullie standpunten en visies. Het doel is om je te laten ervaren dat er verschillende standpunten kunnen bestaan en dat het belangrijk is om een gedeelde visie te ontwikkelen.

Verkenning met PLG schoolbeleid België

Als VOR divisie Leraar en Lerarenopleiding maken we deel uit van de Vereniging voor Onderwijsresearch. In Vlaanderen is er een vergelijkbare vereniging: het Vlaams Forum voor Onderwijsonderzoek (VFO). Daarbinnen wordt gewerkt met professionele leergemeenschappen (PLG's). Eén van deze PLG's richt zich op school- en professionaliseringsbeleid, startend bij de lerarenopleiding tot en met de verdere professionalisering van leraren.

Omdat we als VOR L&L veel raakvlakken hebben met deze PLG, hebben we op 4 februari een verkennend gesprek gevoerd om elkaar te leren kennen en te zien of we in de toekomst mogelijk gezamenlijk zouden kunnen optrekken. Bijvoorbeeld bij het organiseren van een activiteit of het met elkaar meedenken daarin, het samenwerken aan een praktijkpublicatie of andere manieren van samenwerking. We hadden een geslaagde online ontmoeting waarin we hebben afgesproken om elkaar tijdens het Velon congres fysiek te ontmoeten om onze verkenning voort te zetten.

VOR L&L revisits ORD

We kijken met veel plezier terug op interessante online sessies op 3 februari over onderzoek op het gebied van leraar en lerarenopleiding die met veel enthousiasme werden gepresenteerd.

Leen Alaerts besprak hoe onderwijsdilemma's gebruikt kunnen worden om toekomstige leraren op te leiden tot veranderbekwame professionals. Daarbij hanteerde ze de *grammar of schooling* als lens om de diepere structuren, routines en overtuigingen in het onderwijs zichtbaar te maken. Deze lens helpt leraren om niet alleen praktijken te bevragen, maar ook het beleid en de onderliggende aannames over wat als "goed onderwijs" geldt. Het versterken van professioneel zelfverstaan en het ontwikkelen van een expliciete onderwijsvisie stonden daarbij centraal.

Jorn ten Brink presenteerde zijn onderzoek naar identiteitsspanningen bij leraren in het licht van het lerarentekort en toenemende burn-outklachten. Vertrekkend vanuit het idee dat identiteit voortdurend in beweging is, werd het spanningsveld verkend tussen het *actual self*, *ideal self* en *ought self* (en *moral self*). Vanuit deze theoretische kaders verkennen de onderzoekers welke professionele identiteitsspanningen leraren ervaren.

Sybolt Friso besprak zijn onderzoek naar student/leerling- en docentsubjectificatie in alledaagse klasseninteracties. Bij subjectificatie gaat over wie je zelf bent als persoon en hoe je dat uit, maar ook hoe anderen daarop reageren. Via een video-fragment van een rumoerige klas met een reactie van de docent waar leerlingen weer op reageren, werd duidelijk dat dergelijke situaties zowel vanuit een leerlingperspectief als docentperspectief benaderd kunnen worden. En dat het als docent belangrijk is om bewust na te denken over wat een situatie van je vraagt als docent, wat je wilt uitdragen en wat voor invloed dat heeft op de persoonsvorming van leerlingen.

Tjeerd van de Laar gaf een presentatie over het belang van filosofie voor betekenisvol burgerschapsonderwijs. Via een aantal voorbeelden zette hij de deelnemers aan het denken over wat burgerschap is en wat de wettelijke opdracht om burgerschap in het onderwijs te bevorderen, daadwerkelijk betekent. Waarbij duidelijk werd dat er verschillende opvattingen zijn over een begrip als 'respect'. Op scholen is het daarom vooral belangrijk om het gesprek aan te gaan over de begrippen die in de wetgeving over burgerschap centraal staan.

